

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národná Tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenec“ v premislek.

(Dopis.)

„Slovenec“ je prinesel nedavno članek, v katerem je hotel dokazati, kako velikanske zasluge za naš narod ima katoliška duhovščina. Tem potom hoče malo zatemniti svoje lastne divje psovke, katere je nametal na vso slovensko inteligenco. „Slovenec“ navaja nekaj iz treh člankov uredništva in podaja potem glorifikacijo dela katoliškega duhovništva na Slovenskem. V tej glorifikaciji pa se ne upa pogledati v prejšnje čase, kamor ga je vabil „Slovenski Narod“, nego gleda le v nedavno minole čase. Seveda pripoveduje, da je katoliški duhovnik „rešitelj slovenskega naroda“, in da ima kot tak pravico, da te pritepenice, meščane, kara in bija. To pravico ima sploh kot najvišja oblast na zemlji, kot katoliški duhovnik, kakor trdijo klerikalci. Končno pravi napredni slovenski inteligenci, da je sestavljena iz samih „Dežmanov“, da so ti napredni naši ljudje „izdajalci in grobokopi, ne pa inteligenci“.

Beraški ponos našega duhovništva se kaže v vsaki vrsti tega članka, ali recimo, farovška nadutost našega duhovništva, ki se je, hvala Bogu, naučilo brati in pisati. Ker ni prostora za podrobno zasledovanje katoliškega duhovnika v njegovem delu „rešitve“ slovenskega naroda, moramo to delo zaznamovati le v največjih potezah. Pa mi gledamo tudi preteklost.

Voigt piše v svoji zgodovini nemškega reda: Avstrijski vojvode so osnovali komturije tega reda na Dunaju, v Novem mestu, Gradcu, Ljubljani, Veliki nedelji in v Metliki. Oglejski patriarh Berthold jim je podaril črnomaljski okraj, „wo sie sich um die völlige Christianisierung des dortigen wendischen Volksstammes und um die Pflege des germanischen Elementes in jenen Grenzgegenden grosse Verdienste erworben“. Voigt je navdušen služabnik katoliške cerkve. Torej v 13. stoletju — tedaj so prišli ti vitezi mej nas, — še katoliški duhovniki toliko niso

storili, da bi naš narod pokristijanili! Patriarh v Ogleju je bil tedaj skoraj tako mogočen, kakor papež in ta je kot višji duhovnik vladal precejšnji del tedanjega slovenstva. Danes vemo, da je bil nemški viteški red glavni trgovec papeštva in njegov vojak. Današnji Prusi so njegovo delo; napravil jih je iz Slovanov. Slovenci smo segli tedaj proti Gradcu. Koroška je bila slovenska. Ta red in nemški škofje; solnograški in brižinski, so vladali kot fevdalni in cerkveni gospodarji drugo slovenstvo ter držali posvetne fevdalce v strahu. Karol Veliki je v 8. stoletju Slovence organiziral kot poljedelce po svojem načrtu. Ta mož je bil največji organizator kmetije, a je držal katoliško duhovništvo trdo. Karol Veliki je poslal nekaj nemških ljudi kot grofe v naše kraje, pa je tudi dosti našincev postavil kot pospeševalce svoje organizacije kmetске države, oziroma fevdalnega kmetovanja. Ta katoliški svetnik je storil mnogo za vero in še več za germanizacijo Slovanov. Po njegovi smrti smo prišli pod skrivljenko, in ta nas je potem po večjem urejala za življenje na tem in onem svetu. Kar smo tedaj naroda izgubili, vršilo se je v časih oglejskih patrijarhov in nemških škofov, nemški viteški red je pa takt bil. V 12. stoletju so se na selili pri nas v zajčjem samostanu, v zatiškem, kostanjeviškem in v Bistri Cistercijanci, v Pleterjih ter v Jurjevem samostanu in še drugje pa Kartajzi. Benediktinci in Cistercijanci so v nemških krajih dobri organizatorji kmetске dela naturalnega gospodarstva ter učitelji prvega rokodelstva. Cistercijanci so v 14. stoletju v naših krajih že bogati menihi. V 15. stoletju pa živé prav razkošno. Blizu so bili Ogleja, in ko je ta ponajveč po zaslugah oglejskih patrijarhov propadel, (za časa Rimljanov je brojil 800 tisoč ljudi, danes 1400,) in so se dvignile Benetke, so bila ta mesta tem menihom shajališča. V 16. stoletju, v dobi luteranske reformacije na Slovenskem, so po teh samostanih živeli prav svobodno. Primož Trubar in njegovi drugovi so učili te menihe slovenščine ter njim in posvet-

nemu duhovenstvu dajali slovenske knjige v roke. Ko jih je koncem 18. stoletja cesar Jožef II. razgal, našli so dosti srebrenine, zlata, vina in drugega bogastva v naših cistercijskih samostanih, knjig pa ne dosti, slovenske celo nobene. Jožef je prizanesel onim samostanom, ki so se pošteno pečali s kmetijo in z ljudsko in drugo šolo. Pri nas ni našel tega povoda. Temeniški kmetje, nekdanji podložniki teh menihov, so šteti danes mej boljše kmete. Postali so to po odgonu „belih menihov“ in ko so pridobili več zemlje v svojo last. Bogati bi postali tudi kostanjeviški nekdanji podložniki, ako bi teh več tisoč oralov zemlje nekdam meniškega sveta prišlo v roke kmetov. Danes je ta domena puščava sredi pridno obdelanega kmetскеga sveta, in če je ne dobe zopet menihi, je zrela, da jo naše za kmeta toliko vneta avstrijske vlade parcelirajo. Veliko posestov, več tisoč oralov zajčjega samostana so dobili za mal denar knezi Windischgraetz. Danes je tam „vzorna“ kmetija. Velikansko polje se daje v najem ubogim tamšnjim kmetom, velikanske hoste v Pohorju ekspluira knez in jih rabi za lov. To veleposestvo je fidejkomis in nihče mu ne pride v naši Avstriji do živega. Pleterje so, hvala Bogu, dobili zopet tuji Kartajzi s pomočjo katoliških slovenskih duhovnikov v svoje roke, in tako Zatično, ki sicer danes nima dosti nad 100 oralov, ali leži sredi rodovitne druge pobožne slovenske kmetске zemlje. Kar še ni, pa še lahko pride. Čožberg, nekdam meniško veliko veleposestvo, ima danes bogat Čeh, Weinhof pri Novem mestu, nekdanje krasno jesensko bivališče zatiških opatov, je tudi v trdnih meščanskih rokah. Bistro bo tudi težko dobiti.

Posvetno duhovenstvo v srednjem veku pri nas ni imelo dosti veljave. Župnije so bile oddane višjim italijanskim in nemškim duhovnikom. Kapelani in drugi duhovniki pa so jih imeli v najemu. Lepe reči so se godile v 15. in 16. stoletju po naših farovžih! Duhovniki so krčmarili, imeli po več točaric, kuharic in se često med

seboj tudi po fantovsko stepli. Kaj so hoteli, ko pa so morali smetano pošiljati v Rim, ali Solnograd ali Brižinj! In nobene poštene šole! Kdor se za te prednike naših slovenskih katoliških duhovnikov zanima in hoče izvedeti škandalozno kroniko naših farovžev istega časa, naj bere zapisnike tedanjih deželnih zborov v Gradcu, Ljubljani in Celovcu. Kakor orjaki gledajo iz te neuke, neomikane farovške družbe Primož Trubar, Dalmatin, Krel!

Sto let, 1525.—1630., vladajo reforma-cija in boji zoper njo. Protestant Tomaž Hren, pokatoličaneni jurist, je bil prvi slovenski škof, ki je razvil kaj enerzijske in dela v prid katoliške cerkve, in seveda tudi v prid tedanjih avstrijskih vojvod „Innerösterreich“, kakor so se zvale tedaj slovenske dežele. Drugi ljubljanski škofi te dobe so bili mevrže prve vrste, k sreči Nemci. Z mokro cunjjo so jih tedanji grajščaki in meščani pognali v Gorenji grad, kjer so se lepo zabavali sredi viharjih turških bojev in luteranizma. Tomaž Hren je kot namestnik avstrijskega vojvode v Gradcu poslal nemške jezuite med Slovence. Nemške šole so stopile na mesto Trubarjevih. Šole so začeli pri nas tudi luterani. — Ker ni bilo v Avstriji visoke šole za luterane, šli so Slovenci v Tübingo. Veliko število jih je nabrojil letos umrl dr. Elze. Zopet opogumljeni katoliški duhovniki in po zajezenju turških navalov do večje moči dospeli deželni knezi so izjedavali naše najboljše, z narodom zrasle ljudi, veleposestnike, meščane in celo tudi nekaj gorenjskih luteranskih kmetov. Zato so šli ti v tujino. Na mesto teh „bandaziranih“ so priklicali ti pobožni ljudje v naše dežele Nemce, Lahe, in ti so potem z jezuiti delali nadalje za potujčenje slovenskega naroda. Posvetni duhovnik in celo kmetije sin je molčal, ko so naše meščanstvo ti ljudje germanizovali, kar ga je prišlo po naravnem toku ljudskega življenja v mesta. „Nemškutarje“ je ustvaril torej na Slovenskem katoliški duhovnik. Kaj so vse ugajali nemški škofi z nami! Spreglemam tedanji gospodarski sistem tlake in desetine,

LISTEK.

Ne ubij!

Ruski spisal knez Dmitrij Golicin-Muravlin.
(Dalje.)

Veš, mi smo živeli vsako poletje na kmetih, vedno na mojem Harkovskem posestvu. Tam so poslopja lepša, nego na Nadjinih. Razun tega pa se nisem hotel odtegniti vajuemu gospodarstvu. Tekom vsakega poletja so prihajali k nam gostje, menjajoči se. To je napolnjevalo s šumom naše vaško življenje ter nas je veselilo. A to poletje ni bilo — izjemši sosed — pri nas prav nič gostov. Vsi naši znanci, kakor da so se dogovorili, so se naselili v vročem času v okolici Peterburga ali pa so odpotovali v inozemstvo.

Nismo se dolgočasili. Kolja je bil star štiri leta, in v svobodnem času, kadar se nisem vozil po poljih, sem mu začel kazati pričetna navodila azbuke ter mu risal črke v pesek. Razun tega se je lov to leto izborno obnesel. Pri nas navadno redki ključači so tudi krožili nad močvirjem.

Ženi se je zdela odsotnost gostov celo prijetna, dala jej je priliko, baviti se s kurami in z jagodami. Kolja jej je pomagal,

t. j. jedel je jagode*) ter podil kure. A vendar smo nekaj pogrešali. Samotarstvo nam je bilo nekaj novega, nenavadnega.

Nekoč sem se vračal s polja ter šel skozi park, oddavši konja za ograjo vračajočemu se delavcu. Bil sem zelo dobre volje, ker sem se uveril, da je vsaka boja-zen glede neviht nepotrebna. Videl sem, da mi prihaja nasproti žena.

„Brzjavka od Stebnicina!“ je kričala na ves glas že od daleč in mahala z listom papirja.

„Od Stebnicina?“ vprašam, nasmeh-nivši se na njen nasmeh, — „a kdo je ta gospod?“

„Mar ne veš? Ta, ki je bil nekaj let za mejo, se učil v Heidelbergu.“

„V tem slučaju ga seveda ne poznam. Jaz nisem bil s teboj v Heidelbergu, a s tvojimi odsotnimi znanci se nisem mogel sniti.“

„Ne, gotovo se ne motim, mama vaju je predstavila drugega družemu, še pred najino poroko; zdi se mi, da v gledališču.“

Nikakor se nisem mogel spomniti, a nisem pripisoval temu nikakega pomena. Pogledal sem brzjavko: „Pridem pojutra-njim z jutranjim vlakom, Stebnicin.“

*) Na Ruskem raste mnogo več različnih jagod kakor pri nas, katere poleti nabirajo in jih pripravljajo za zimske prikuhe. Op. prev.

Mej tem, ko sem se brez namena trudil določiti po službenih opazkah, koliko časa je hodila depeša, je pravila Nadja, da je Stebnicin, prišedši po dolgi odsotnosti v Peterburg, zvedel za njeno možitev, ter kakor dober star znanec (saj sta bila že prav od rane mladosti tovariša), dobivši njen naslov, se odpeljal brez ceremonij na poset.

„Videl bodeš,“ je dejala žena, „občudovanja vredno smešen je, okoren in bojazljiv kakor sramežljivo dekle.“

„Nu, menim, da so mu v Heidelbergu to lastnost že izbili.“

Žena se je nekoliko zamislila, potem pa odločno rekla:

„Ne, ni mogoče.“

Šla sva proti domu. Kolja nama je pribežal nasproti in nama začel nekaj pripovedovati o kužku, kateri se je vedno z njim igral, in katerega je ljubil. Poljubivši sinka se obrnem k ženi:

„Treba bode pripraviti bolj udobno sobo ... katero?“

„Sivo, ono poleg biljardne sobe,“ je predlagala žena.

Oddala sva Koljo boni ter šla potem v drugo nadstropje. Pokazalo se je, da je bila siva soba popolnoma v redu. Celo stenska ura je bila navita. Ko sva šla po stopnicah doli, sem vprašal:

„Kako da si je izmislil v Heidelbergu študirati? Mari mu je bilo ruskih vseučilišč premalo? ... Kaka abotnost!“

Nadja mi je pojasnila, da je bil naš bodoči gost slabega zdravja ter je bil potreben mehkega podnebja. Takoj sem se spomnil rumenega, mladega človeka s solznimi očmi in z vdrtimi prsi. A jaz, ki sem bil zdrav in krepak, nisem rad gledal slabotnežev. In to mi je vzbudilo malo da ne sovražnost do Stebnicina. Še zdravil se bode pri nas in po lekarni bo dišalo ...

Ko mi je žena povedala njegovo ime in očetovo, „Abenir Fadjejevič“, me je kar mraz preletel, toda pokazal nisem tega Nadji iz čustva delikatnosti ... nu, tovariš otroških let, bodisi kakoršenkoli idijot, a žena mu je bila naklonjena, ker sta nekdam skupaj gonila obroč.

Pojasni si to kakor hočeš, nazivljaj je predsodek ali pa ne veruj, Stebnicin mi ni šel iz glave. Njegov prihod se mi je zdel čuden. Čemu pride? Kdo ga je klical?

Pri čaju sem vprašal Nadjo:

„Ali si imela v zadnjem času kako sporočilo o Stebnicinu?“

Ona se je nasmejala.

„Ne, zakaj?“

„A zakaj pride?“ sem vprašal razdraženo.

Žena je prostodušno odgovorila:

ker ima dosti dobrega v sebi in tudi pri nas ni bil brez koristi, ali držim se le tega, kar je uplivalo na razvoj gospodarstva ter duševnega življenja našega naroda. Za slararje smo jim bili dobri. Nemške Kočevce je v te uboge hribe poslal nemški škof. Danes ima fideikomis knezov Auerspergov samo na Kočevskem 40 tisoč oralov, seveda najboljše zemlje; uboga para Kočevca pa strada, ko mu je zadnje sredstvo, krošnjarjenje, odmrlo, ali je pa že po večjem v Ameriki.

Tako imamo od teh nemških škofov malo dobrega. Prodajali, zamenjavali so nas, kakor je kazalo nemštvu v korist, ter nas rabili za svoje boje z nemškimi posvetnimi fevdalci ter z meščani. No, in tako smo počasi hodili v 19. stoletje. Katoliški duhovnik je bil, razven Jožefovih časov, merodajen avstrijski vladni svetovalec in je še danes. Počasi so nas decimirali Nemci na Koroškem, Štajerskem in Lahi v obmorju. Ali je tedaj kak katoliški duhovnik zavljal, da to ni prav? V trgih, mestih se je nemčilo, obligaten je bil nemški jezik tudi v farovžih. K sreči, da je Tomaž Hren, ko je požgal že večino Trubarjevih-Dalmatinovih knjig, še pozneje, spametivši se, rešil vsaj nekaj izdaj; drugače ta naša farovška kultura še svetlega pisma ne bi imela v slovenskem jeziku v svojih velikanskih knjigarnah. (Konec prih.)

V Ljubljani, 9. avgusta.

K položaju.

Letošnji september bo za avstrijsko notranjo politiko menda posebno važen. Takrat se snide državni zbor iznova, in takrat se pokaže, kakšne sadove so rodile razne konference Koerberja s Széllom, s poslanci vseh različnih strank in avdijske pri cesarju v Ištu. Takrat se odloči usoda parlamenta in morda tudi Koerberjevega kabineta. Takrat pa se bo — pred zasedanjem — vršila važna konferenca čeških poslancev v Pragi radi bodoče taktike in radi razmerja Čehov do desnice. V septembru se izkaže, ali se restituira bivša večina, ali se spopolni z novimi strankami ali pa se sestavi nova le deloma iz dosedanjih strank desnice. A tudi druge važne zadeve se rešijo v septembru kakor namigujejo ogrski listi. Poset Szélla v Ištu nima baje nobene zveze z avstrijskimi notranjimi zadevami in tudi sestanek Koerberja s Széllom je imel le privaten značaj. Do septembra je torej treba počakati!

Grof Lamsdorff — naslednik Muravěva.

Iz Peterburga je došla brzjavka, da je imenovan vodjo ruskega zunanega ministrstva grof Lamsdorff. Lamsdorff stoji v vrsti najodličnejših diplomatov Rusije. Tekom svojega 32letnega službovanja v zunanem ministrstvu si je pridobil najširše obzorje v vseh vprašanih diplomacije. Pod Gorčakovim, Giersom, Lobanovim in Muravěvom se je Lamsdorff dejansko vdeleževal vseh akcij ruskega zunanega ministrstva, zato je s tradicijami ruske zunanje politike ozko zraščeno. Grof Lamsdorff, osebno sim-

„Jaz sama ne vem tega.“

Nisem se mogel zdržati ter rekel:

„Ali se to pravi siliti se? Ali je idijot...“

„Da, čudno smešen je; videl bodeš, čudno smešen.“

Več nisva govorila o njem ta večer.

Zjutraj je žena sprožila vprašanje, kdo se popelje na postajo sprejeti Stebnicina. V vsej hiši ga je poznala le ona, toda njej se ni spodobilo sprejeti ga. Dasi sem ga že jedenkrat videl, kakor je zadrževala Nadja, se ga vendar nisem mogel spomniti, bal sem se, da se stavim v smešen položaj, zato sem predlagal, da pošljemo kar ekipo na postajo. Žena mi je začela dokazovati, da bi bilo to neuljudno. Jaz sem se strinjal z njo in naslednjega jutra ob deseti uri sem se odpravil k postaji.

Nadja me je, poslavljaje se, prosila, naj bodem ljubezniv. Zasmehal sem se.

„Seveda bodem ljubezniv. Zakaj bi po tvojih mislih ne bil?“

Tekom petnajstminutne vožnje, katera loči posestvo od Ivanovke, sem si utegnil staviti nekaterikrat vprašanje: zakaj se mi zdi prihod Stebnicina neprijeten? Ker nisem našel odgovora, sem si mislil, da sem se pokmetil in se bojim novih obrazov. To se vidi navadno pri ljudeh, ki živé na kmetih. Pokmetiti se v enem mesecu, se mi je zdelo prav možno. (Dalje prih.)

patičen mož, je vžival naklonjenost carja Aleksandra II. in Aleksandra III. ter je tudi persona grata carja Nikolaja. Glede politike v Aziji se Lamsdorff ni strinjal z optimističnim Muravěvom, kateremu rusko časopisje očita, da je precej zakrivil, da je bila Rusija glede opasnosti razmer na Kitajskem slabo informirana in za sedanjo vojno nepripravljena.

Viljem Liebknecht umrl.

Nemška socialna demokracija je izgubila jednega izmed svojih najgenialnejših, najuspešnejših in najdelavnejših voditeljev. Viljem Liebknecht je vsled kapi 7. t. m. v Berlinu, 74 let star, nenadoma umrl. Dasi se z vsemi njegovimi nazori kot Slovani in kot mednarodnim načelom nasprotujoči narodnjaki ne strinjamo, vendar konstatujemo, da je umrl z Liebknechtom mož, na čegar praporju se je svetilo geslo: svoboda, napredek in kultura. Za to svoje geslo je pretrpel kot modern mučenik mnogo, in kot značajan mož je zavrnil vse blesteče ponudbe, s katerim so ga hoteli podkupiti, ponujajoč mu na najboljše plačana mesta. Liebknecht je bil idealen revolucionar, ki je delal in umrl za svoje prepričanje trd in neizprosno. Nemška, tudi avstrijska, socialna demokracija je izgubila z njim duhovitega voditelja, ki je znal govoriti in pisati kot malokdo. Imel je obširno izobrazbo. Prepotoval je Anglijo, Francijo, Švico, Avstro-Ogrsko, in bil prijatelj in učenec Marxa in Lasala. Rojen je bil 1. 1826. v Giessenu ter študiral filozofijo in sociologijo. Stal je ob zibelki socialnodemokratske stranke ter jo vodil dolga desetletja ne brez uspehov. Avg. Bebel je njegov učenec. V nemškem parlamentu je bil najhujši nasprotnik Bismarcka, in da se je odpravil socialistični zakon, je tudi njegova zasluga. V ječi je prebil vsega skupaj sedem let. Leta 1848. se je dejansko vdeležil revolucije na Badenskem ter dobil 9 mesecev zapora, 1. 1849. je bil radi demonstracij več mesecev zaprt, 1. 1850. so ga zaprli v Švici za dva meseca, 1. 1860. za tri mesece in ga izgnali iz Pruske, leta 1866. so ga zaprli v Berlinu za 3 mesece, 1. 1869. so ga zaprli v Lipsiji za več tednov, 1. 1871. je bil zaprt dvakrat zapored, leta 1872. je bil radi žaljenja Veličanstva zaprt dve leti na trdnjavi, naslednja leta je dobil več krajših zaporov, 1. 1881. je bil izgnan iz Lipsije in 1. 1896. radi žaljenja Veličanstva obsojen na 4 mesece. Kot pisatelj je bil sila plodovit in njegovih del je nebroj. Zadnje desetletje je bil glavni urednik berlinskega „Vorwärtsa“. Pokopan bo v nedeljo popoldne.

Vojna na Kitajskem.

V Berlinu so imeli v ponedeljek drž. tajnik grof Bülow ter ruski in angleški poslanik posvetovanje, čegar sad je imenovanje nemškega feldmaršala grofa Walderseeja višjim poveljnikom mednarodnih zaveznišev vojv na Kitajskem. Grof Waldersee je 68 let star ter se je odlikoval v bojih na Češkem in Francoskem. Nemški listi trdijo, da je Waldersee ne le izboren strateg, nego tudi državnik in diplomat. Vsekakor je imenovanje višjega poveljnika veselo napredek in samo želeli je, da bi se mednarodni voji, v katerih se govori v osmerih jezikih, v najvzornejši disciplini brezpogojno pokorili grofu Walderseeju. Kajti prav rad verjame svet zatrdilom lista „Times“, da vsak dan povečuje težave marša proti Pekinu, in da pogum Kitajcev vsled obotavljanja mednarodnih vojev narašča. Kitajski nadpoveljnik Lipingheng je že v Čiangšuanu ter prevzel poveljništvo nad čilskimi četami. V bitki, ki se je vršila v nedeljo pri Pejčangu, so imele mejnarodne čete hude izgube. Zlasti Japonci Rusi in Američani so trpeli mnogo. Izgube znašajo do 2000 mož. Ker je ostalo v varstvo Tsientsina, čegar del so Kitajci zopet vzeli in sicer že v tretje, do 6000 mož s 14 topovi, je mednarodna vojska, ki operira proti Pekinu, dokaj majhna. No, bati pa se je zopet za Tsientsin, kajti jedva dva dneva marša daleč stoji okoli 15.000 Kitajcev, ki nameravajo baje poskusiti, ali bi se ne dalo vzeti sedaj mesta popolnoma. Razmere v Pekinu so za poslanike in tujce, katerih je vse skupaj okoli 700 zbranih na angleškem poslaništvu, še vedno zelo nevarne. Dasi od 28. julija nadalje boksarji niso naskočili poslaništvu v masah ter odtlej niso rabili topov, napadajo boksarji poslaništvu vendarle dan na dan s puškami. Japonski poslanik v Pekinu pa je sporočil 2. t. m., da imajo branitelji poslaništvu le še po 25 patron in živil le še za šest dni.

Ako je to res, potem so obleganci danes že brez živil. Kako se vzdržé poslej? S čim se bodo branili, ko porabijo zadnje patrone? Rešitelji so še daleč in morda mine še cel mesec, predno se začne energično in uspešno prodiranje proti Pekinu. Strah za življenje poslanikov in tujcev je torej danes upravičeno jako velik. Mogoče je, da Kitajci računajo na to, da jim pade oblegano poslanništvo, ko zmanjka smodnika in živil, samo v pest, in morda se izvrši občno klanje takrat, ko se približa mednarodna armada pekinškemu ozidju! Za Šanghaj se je tudi bati, ter se je admiral Seymour že pripravil na obrambo. V južni Kitajski, v pokrajinah Senon in Tungkuu, se pojavlja nevarno gibanje. Misijonarji so pribežali z dežele v mesta.

Dopisi.

Iz postojinskega okraja, 4. avgusta.

Zelo je pripekalo solnce, ko je dne 2. t. m. popoldne postojinskega okraja učiteljsko društvo zbiralo svoje ude v vrlo napredujočo Postojino. V prijaznem salonu gostilne „pri levu“ se nas je udeležilo občnega zbora 17 členov. Načelnik Zarnik pozdravi navzoče, zlasti častnega člana g. Dimnika iz Ljubljane, se spominja sedemdesetletnice presvetlega cesarja kot najvišjega zaščitnika šolstva, povabi vse, da vskliknejo Nj. Veličanstvu trikratno „slava!“, kar so storili vsi navdušeno. Tajnik Zaman prebere letno poročilo. Društvo je vložilo prošnjo na deželni zbor za izboljšanje učiteljskih dohodkov — zaman. Blagajnik Trošt izkaže družvenega imetka okroglih 340 kron in potoži, da je premalo novih udov. Nato predlaga Česnik, da bi zlasti gospice kolegije nekako opozorili glede okrajnega društva na jednake pravice, jednake dolžnosti. Po raznih preminjevalnih predlogih sklene zbor vse nove učiteljske osebe povabiti, naj pristopijo društvu. Z ozirom na lanski predlog g. Dimnika, da se društvo razdeli na sekcije po sodnih okrajih, se sklene naložiti novemu odboru, da sestavi v ta namen nova pravila.

Razni predlogi so pričali, da učiteljstvo precej svobodneje diha, odkar se je izvršila v Ljubljani — tista poroka; pričajo pa tudi, da učiteljstvo v vseh okrajih tišči še vedno isti jarem, katerega doslej niso olajšale vse poroke. Prav mnogo je predlagal „Zavezini“ tajnik Česnik krčeč pot do tistih smotrov, za katerimi stremi vse napredno učiteljstvo: naj društvo zastopata načelnik in tajnik na nameravanem shodu, katerega skliče „Slovensko učiteljsko društvo“ zaradi udeležbe učiteljstva ob bodočih deželnozbornih volitvah; društvo naj vloži na okrajni šolski svet prošnjo za javno kvalifikacijo. „Zavezini“ se naroča priporočiti na odločilnem mestu, da se tuokrajno učiteljstvo želi kot zastopnika velesl. deželnega odbora v ces. kr. okrajnem šolskem svetu dosedanja dva gospoda, g. Deklevo iz Postojine in g. K. Mayerja iz Vipave; učiteljska zastopnika v c. kr. okrajnem šolskem svetu naj bi časih tudi poročala svojim volilcem, kaj se godi proti in za učiteljstvo v li korporaciji. Seveda so takoj bili pomisleki zaradi oguljenega strašila, ki se zove — uradna tajnost.

V odbor so bili voljeni dosedanja gg. člani: Česnik, Fettich, Skala, Trošt, Verbič, Zaman, Zarnik, ki so obdržali vsi dosedanje društvene posele. Vsled Česnikovega predloga sklene društvo poslej zborovati dvakrat na leto. Načelnik potem zaključil občni zbor z željo, da bi se nas prihodnjič zbralo več in želi vsem tovarišem vesele počitnice.

Na vrtu hotela „pri levu“ je potem pri skupnem obedu in ob izborni postrežbi donela slovanska pesem, so švigali dovpti in se prijateljski pogovarjali tovariši iz širnega okraja. Saj ima vsakdo polno srce želja, polna usta besed, tožba ali novosti o taki priložnosti. Le nekaj treba še pribiti: le ne česa ni treba še posebe zatrjevati, dejstvo namreč, da se učiteljstvo čuti popolnoma varno ter popolnoma istovetno z „Narodom“ in narodno stranko. Že ve zakaj. Lanski.

Iz Metlike, 7. avgusta. V torek, dne 31. p. m. je privršla nad naše vinorodne gorice ledena toča, v malih trenutkih je uničila vinogradniku mlade njegove nasade; njegov ude v boljšo bodočnost je bil uničen na mah. Koliko denarja, koliko truda je vtaknil naš Belokrajec v mater zemljo, da bi mu zopet rodila zlato vinsko

kapljico, ki mu je toliko novcev prinašala v prejšnjih plodovitih letih v njegove domove!

Tem bridkeje pa nas je dirnila ta elementarna nesreča, ako preudarimo malo marnost, ki je zavládala pri vporabi jedinega sredstva proti toči, katero sredstvo se je pri nas v teku treh let tako izborno obneslo — mislimo namreč streljanje proti toči! Primorani smo javno grajati to brezbriznost, ki nam je naklonila toliko škoda, ki nam je požrla mnogo desetakov, da stotakov iz naših, že tako ubožanih žepov. S požrtvovalnim trudom mestne občine in vinorejcev se je postavila pred tremi leti strelna postaja na visoko nad mestom ležeči „Veselici“. Prav pridno in vestno se je taista vporabljala pri vsakem, hudo uro pretečem trenutku.

Letos izročila pa je mestna občina ta posel možu, kateremu bi se po našem mnenju za bere krajcarje ne bi treba ubijati s tem postranskim, a za naše vinorodne gorice jako važnim poslom. In nikakor se ne čudimo, da se pravilno ne strelja, saj je dotičnik v prvi vrsti obrtnik, potem šele poljedelec, in najbrž tiči vsa njegova skrb edino le v tem — in to nam je pretečeni terek živo dokazal — da ne bi kdo drugi vtaknil v svoj žep uboge nagradice. Streljati šele tedaj, ko že pada ledeno zrnje po grozdju in drugih sadežih zdi se nam norčevanje! Točonosni oblaki viseli so najprej nad jedno uro oddaljenih drašičkih goricah, tamkaj so jih s pravočasnim in pazljivim streljanjem odgnali.

Ali bi ne kazalo, da bi se najel za streljanje proti toči kak zanesljiv človek, ki bi bil v prvi vrsti nastavljen le za ta posel, in da bi se sedaj določena mezda znatno povišala.

V pokritje naraslih stroškov, naj bi se občinska naklada v soglasju z mogočimi izdatki povišala; in tako bi bilo mogoče urediti vzorno strelno postajo, ki bi pri vsaki priliki zanesljivo in točno funkcionirala. Davkoplačevalcem bi se s tako ureditvijo gotovo ustreglo, in nihče bi ne ugovarjal, ako bi plačeval od vsake krone pet vinarjev v svrhu, da se zabrani elementarna škoda povzročena po toči.

To zapisati smo čutili se dolžne v interesu onih, katerim je ledena mačeha uničila ves letošnji vinogradni in poljski pridelek. Kaj pa bo ukrenila občina, da se v bodočnosti, kolikor je v človeških močeh, odkloni ta elementarna nesreča, to nam bo povedala bodočnost. Metličan.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 9. avgusta.

— **Osebnosti.** Načelnikom krajnega šolskega sveta v Šmartnu pri Litiji je bil dne 4. t. m. izvoljen župan Janez Breznikar, namestnikom pa Ign. Zore, gostilničar v Črnem potoku. — Državni pravdnik v Celju, Karol Ekl je imenovan deželnim sodnim svetnikom z naslovom in značajem višjega deželnega sodnega svetnika. — V okrajni zdravstveni zastop v Zagorju sta bila izvoljena župan Anton Merva in Vačah načelnikom, Tomaž Kopec v Zagorju pa namestnikom.

— **Včasih in zdaj!** Pišejo nam: Naš knez in škof Anton Bonaventura hoče, kakor ste objavili, razveseljevanje mej kmetsko mladežjo popolnoma zatreti. Ne privoščijo tem mladim ne harmonika, ne ples; roženkranc bi naj nadomestil vse. Seveda je taka prepoved bob ob steno. Mladež se malo briga za njo. Življenje zahteva razveseljevanje. Če naša mladež ne bo več vesela in ne bo dajala veselju duška, potem se dajmo pokopati. Še ni naš narod najubožnejši v Evropi. Naša kmetija daje še toliko, da se naši kmeti nasitijo, in da se letnim časom primerno oblačijo. Dokler bo še to, je potreba, da se mladež ob nedeljah zasuče. Zdrav človek je in to bo storil vedno. Le žal, da se ta naš človek premalo razveseljuje. Ljudstvo je pridno in trpi med tednom mnogo. Zakaj ne bi imelo vsaj par veselih uric? Mladina bi rajši doma stajala na kmetiji, in ne bi silila v tolikem številu v mesto, ko bi doma imela več veselih ur. Zato se mi zdi, da ni prav, da se g. učitelj in drugi na deželi nič ne brigajo za veselice naše kmetske mladeži. Včasih je celo katoliška cerkev prirejala in kar v cerkvah gledališke predstave in vesele igre. Vsako nedeljo so imeli pri kaki cerkvi žegnanje s hrupnimi vesellicami. Pilo, jelo se je, plesalo do ranega ponedeljka. Koline so trajale v

teh časih po cele tedne, ob krstih se je veselo živelo, in ko so koga nesli v grob, so tudi praznovali sedmine. V prirejanju veselja so se grajski, samostanski in župnijski ljudje kosali med sabo. Prvo ulogo pa je na takih veseljih imel katoliški duhovnik, ki je vodil fante in dekleta na vselem plesišču. Prelati in grofje pa so prisostvovali s svojimi damami. „Panem et circenses“, so si mislili ti jako pametni režiserji srednjeveški. In ljubezen mej moškimi in dekleti se je smela očitno kazati. Več ljudi, več delavcev, so si mislili ti ljudje, in tudi sami se niso kar nič ženirali. Jacques de Croy, ki je bil okolo leta 1500. škof v Cambraji, je bil znan kot dober oče svojih nezakonskih otrok. Ko je jedenkrat zbolel, je napravil oporoko, v kateri je svoje otroke bogato obdaril in v mislih, da mu Bog zopet zdravje da, skrbel tudi za bodoče svoje otroke. Kar tedaj ukazuje naš Bonaventura glede tega razveseljevanja, je proti vsej pameti. Nenaravno življenje bi se izcimilo, če bi se ubogalo njegov ukaz. Zabave, ki se vrše skrivaj, niso bile nikdar nič prida. Tercijalstvo se nikdar ni rodilo dobrega sadu v življenju kakega naroda. Tercijalstvo je združeno s potuho in neodkritosrčnostjo. Zdrav kmet in zdravo njegovo življenje pa je sovraženik skritemu tercijalskemu življenju.

— Zmerjanje s prižnice. Z Iga se nam poroča: Po vzoru znanega Pristova je začel tudi golski župnik Janez Kunavar zmerjati ljudi s prižnice. Minolo nedeljo teden je med pridigo napadel s psovki tat, goljuf in lakomnik kajžarja Janeza Viharja. Vihar in Kunavar imata skupno mejo v „gmajni“ in radi te meje, katere Vihar ni dal premakniti, kuha župnik Kunavar v svojem srcu najhujše sovražstvo, kateremu je dal duška z lece. Ta župnik napada tudi domača dekleta, ki hodijo plesat, češ, da „niso device, nego presice“, in zmerja fante z najduhtečimi psovki. Kajžar Vihar je zoper župnika Kunavarja napravil na drž. pravdnitvo pritožbo.

— Iz Gozda nam poročajo 4. t. m.: Razmere, katere so pri nas, so nečuvne. Pred nekaj časom smo imeli neko novo procesijo, pri kateri smo imeli tudi cerkveno zastavo. Nosili so jo hlapi in sinovi črne stranke, kateri pa so se vedli tudi prav po katoliško. Ko so prišli v cerkev z zastavo, so sunili nekega mirnega fanta s križem v glavo, da je odletel v zid z glavo. Fant je pri tem z roko odrinil od sebe bandero. Zato so se spomnili, da je mogoče stvar preobrniti in fanta spraviti pod ključ, ker ni črne stranke. Naš gospod je napravil torej ovadbo na državno pravdnitvo češ: ta je storil največjo hudobijo in ga naznanil radi „bogoskrustva“, ker je odrinil od sebe križ, ko so ga sunili v glavo in se branil nasilstva. Res, radi bi vedeli, ali je res našemu gospodu Bonaventuri toliko ležeče na tem, da pusti našemu gospodu vedno izzivati na vsakovrstne načine mirne farane. Čudna vera in ljubezen do bližnjega se je dandanes začela vpeljavati! Kar ne gre nam v glavo, kako je to, da je našemu gospodu vse dovoljeno. Nedavno smo čitali, da je javno s prižnice očital nepoštenost c. kr. sodnji v Kamniku, čitali smo, da ima na pokopališču komaj 4—3 čevlje globoko pokopane mrlje itd. Ali vse se gleda z mirnim očesom, kakor da je pri nas vse dovoljeno govoriti in delati.

— Nemška nestrpnost v Celju. Pišejo nam: V ponedeljek zjutraj čakal sem s prijateljem na celjskem kolodvoru na vlak. Ker je bilo še dovolj časa in ni bilo nobene druge kavarne odprte, šla sva v kavarno „Hausbaum“. Sama sva sedela v posebni sobi ter se pogovarjala, seve v slovenskem jeziku, o Slomšekovi slavnosti na Ponikvi. Toda kmalu je prihrumela v sobo tolpa celjskih mlečnozobih nemških nacionalcev, se vsedla nama nasproti ter začela polagoma izzivati. Slišala sva psovke, kakor: „Windisches Gesindel“, „Wie können überhaupt Windische hieher kommen“, „Das ist ein deutsches Caffeehaus“, „Sie gehören ins Caffee Schneid“, „Werfen wir sie hinaus“ itd. To je trajalo četrt ure. O kavararju in natararici ni bilo ne duha ne sluha. Kakor na povelje se vzdignejo celjski junaki ter zakričijo unisono: „Hinaus“, in že so naju začeli potiskati proti vratom. Psovke so kar letale, udarci tudi. Braniti se nisva mogla. V jedni minuti sva stala na ulici, za nama pa se je razlegal zmagoviti „Heil“. To je bila res prava zmaga nemške kulture!

— Z Bleda nam pišejo 8. avgusta: Glavno naše zdravilišče Bled je letos precej dobro obiskovano, do konca julija je prišlo 1258 vpisanih gostov. Rajska lega kraja, središče najlepših krajev na Slovenskem in dobra cenena postrežba bi zaslužili tudi boljši obisk. Letos je mnogo Čehov na Bledu ter upamo, da jim ugaja tukaj, in da jih prihodnja leta pride še več semkaj. Bled se lepo razvija, kdor ga je poznal pred 30 leti in ga vidi danes, mora priznati velik napredek. Kranjska ima krasne planinske kraje, kakor ne kmalu kaka druga dežela, a mi smo glede letovišč in zdravilišč še skromni začetniki. V naših letoviščih se vidi razmerno malo domačinov. Počitnice premalo porablamo v to, da spoznavamo boljše svojo ožjo domovino. Pri nas se nahaja še dokaj celo akademiško izobraženih mož, ki poznajo naš Bled, Bohinj s Savico, Vintgar, Vrata s Peričnikom, Kranjsko goro, belopeška jezera z Mangartom, izvir kamniške Bistrice, postojinsko jamo in druge znamenitosti naše dežele le po imenu. Posebno bi priporočali slovenskim dijakom, v prvi vrsti visokošolcem nekoliko več zanimanja za spoznanje naše lepe domovine. Na Bledu si lahko izbere po drobižu, ki je komu na razpolago, lepe vile in prve hotele do skromnih, a solidnih in snažnih gostiln. O draginji na Bledu in v drugih gorenjskih letoviščih govoriti, ni opravičeno. Kdor si je v Švici, v Salzammergut ali v čeških toplicah dal kožo dreti, pride lahko na Bled celo k Malnerju kjer najde ves komfort, na „Nachcur“, da se restavrira. Izbere si pa tudi lahko kako drugo domačo restavracijo s prav zmernimi cenami: Na Bledu pijemo pivo po navadnih cenah, dober čvček po 40 kr. liter. Lepih izletov je na izbero. Ako slučajno kak posestnik svojo vilo previsoko ceni, ima škodo sam, ker mu ostane prazna. Na eno stvar bi pa opozarjal občinski zastop. Na Bledu se mnogo zida, a premalo se pri tem gleda na komunikacije, vidi se preveč „prepovedanih in prostovoljno dovoljenih potov, uhodov in prehodov“. Kdor kupi kako parcelo, jo takoj ogradi in zapre. Svojo vilo postavi in obrne, kamor se mu ljubi. Trebalo bi napraviti stavbni načrt in določiti tudi za prihodnje potrebna pota. Na to bi lahko vplivala tudi zdraviliščna komisija. Ob jezeru, kjer je menda vse v privatnih rokah, bi bilo kaj umestno in potrebno nekoliko javnega, vsakemu pristopnega prostora z razgledom po jezeru, da si lahko tu odpočije in ogleda jezero z obali, ne da mora iti vselej v kako gostilno ali kopelj. Na to se naj gleda, dokler ne bode prepozno, to bi bilo v interesu občine. Okoli jezera se nahaja mnogo dobrih studencov, izvrstne pitne vode je dovolj in vendar se v Gradu prod javnim vodnjakom vidi napis: „Prostovoljno dovoljena voda“. Ta napis spominja na občinski sklep v Kranjski gori, da ne sme noben posestnik v svojo hišo vode napeljati, akoravno imajo vodovod z izborno vodo, katera bi zadostovala za več nego deset takih vasij, ako se tudi v vse hiše napelje. Raba vode se po nepotrebnem obtežuje. Taki sklepi delajo slab vtis in škodujejo v prvi vrsti občanom samim. Gorenjec ima toliko planinskih studencov in svežega planinskega zraka, da lahko ponosno klič: Pridi Dolenjc, z gorke ravnine, pridi Notranjc, s kraške vročine, vabi Gorenjc v mrzle planine! Tih opazovalec.

— Veselico priredi „Narodna čitalnica“ v Kamniku v nedeljo dne 12. avg. v korist „Prešernovem spomeniku“. Vspored: 1. Slavnostni govor. 2. „Mornar“. Iz prijaznosti poje g. Vrabl, spremlja g. Benišek. 3. Deklamacija: „Turjaška Rozamunda“ (Dr. Fr. Prešeren). 4. „Dve Tašči“. Veseloigra v enem dejanju. 5. Ples. Sodeluje slavna mestna godba. Začetek ob pol 9. uri zvečer. Ustopenina za ude 50 vin., za neude 1 K.

— Pevsko društvo „Nabrežina“ v Nabrežini prosi vsa društva, katere se vdeležijo slavnosti razvija društvene zastave dne 8. in 9. septembra po deputaciji ali korporativno, naj kmalu to naznanijo slavnostnemu odboru, da ukrene vse potrebno. Doslej se je prijavilo: Pevsko društvo „Hajdrih“ s Proseka, korporativno z zastavo, „Delavsko podporno društvo“ iz Trsta, korporativno z zastavo ter pevsko društvo „Skala“ iz Sv. Križa, korporativno.

— Požar. Dne 31. m. m. ponoči je pogorela v Bitni vasi hiša in kašča Ant.

Žužka, ki je v Ameriki. Škode je za 1000 goldinarjev. Požar je povzročila Žužkova žena, ki je vrgla tlečo cunjo med smeti. Tudi za vas je bila velika nevarnost.

— Toča. Dne 30. m. m. ponoči je v okolici Leskoveca bila toča ter napravila po vinogradih in na polju mnogo škode.

— Semenj. Dne 8. avgusta je bilo prignane živine: 684 glav konj in volov, 293 glav krav in 116 telet, skupaj 1093 glav. Kupčija pri volih je bila še najbolj živahna, ker so prišli navadni kupci (Židje) z Morave in Bavarskega in so jih nakupili precej; zavoljo visoke cene se pa vendar le ni tako živahno barantalo kakor po navadi. Pri konjih in kravah bila je kupčija srednja.

— Treščilo je danes ponoči v vilo g. Ludovika Zeschkota na Erjavčevi cesti in jo je zelo poškodovalo.

— Nezgod. Včeraj popoldne je padla mestna uboga Terezija Klavčič v Latermanovem drevorodu in se na glavi težko poškodovala.

— Voza trčila. Včeraj je peljal prevoznik Milan Pukelstein z Dunajske na Marije Terezije cesto. Ko je zavil, pa je pridiral posestnik Gubanc iz „Figovčevega“ dvorišča z navadnim vozom in se zadela ob Pukelsteinovo kočijo tako močno, da mu je naredil za 20 kron škodo.

— Berač — tat. Včeraj popoldne je prišel berač Jožef Mazi na Predovičevo dvorišče in ukradel posestniku Avsecu verigo, vredno 3 krone, vsled česar je bil aretovan. Mazi je to že večkrat storil in mu je tatvina že v navadi.

— Tatvina. Jakubu Adigalu, delavcu, bili so pred dvema mesecema ukradeni črevlji. Tat, katerega so šele sedaj zasledili, je njegov sodelavec F. Z.

* Ženske na avstrijskih vseučiliščih. Kakor zatrjuje „Wiener Hochschul-Correspondenz“, bodo smele poslej tudi dame obiskovati medicinske ter lekarniške študije na avstrijskih vseučiliščih. V vseučiliških krogih so mnenja, da izide dotični zakon še tekom meseca septembra v drž. zak. listu.

* Samomori na Dunaju. Jako zanimivo je, kako narašča število samomorilcev na Dunaju v zadnjih dveh mesecih. Tekom junija meseca je bilo 60 samomorov, a v juliju 56. Toliko, kolikor je bilo samomorov v juniju, jih ni bilo še nikoli tekom jednega meseca. Število 56 je bilo tudi v letu 1896 in to v maju. V preteklem letu je bilo samomorov v juniju 24, v juliju pa 43. Od 56 samomorilcev tekom julija je bilo 10 ženskih ter tudi jeden 10 let star otrok.

* Samomor. V mestni bolnici na Reki se je v torek obesil 53 let stari lastnik tiskarne na Šušaku ter nekdanji urednik lista „Difesa“, Ivan Ruddoff, kateri je bil radi morfina v bolnici. Storil je ta strašni čin v hipni blaznosti.

* Streli v gledališču. V Varšavi se je nedavno dogodila v „Novem gledališču“ mej premorom velika panika. V neki parketni loži sta se dva gospoda sporekla in posledica tega je bila, da je gospod Paskovski, višji magistratni uradnik, dal svojemu nasprotniku plem. Pirtrovskiju, uredniku nekega tednika, dve močni zaušnici, na kar je urednik sprožil nanj dvakrat samokres. Paskovski je bil nevarno ranjen. Panika je nastala v gledališču tolika, da se je nekaj dam onesvestilo. Urednika so zaprli.

* Inozemci na Kitajskem. Po najnovejših statističnih podatkih je število inozemcev na Kitajskem sledeče: Vseh skupaj je v tem cesarstvu 13.421 oseb tuje narodnosti, kateri stanujejo po največ v lukah, in sicer je mej temi 5148 Angležev, 2055 Američanov, 1043 Nemcev, 1694 Japoncev, 920 Francozov, 200 Švedcev in Norvežanov, 250 Belgijcev ter 165 Rusov. Druge narodnosti so zastopane z manjšimi števili.

* Gardedame odpravljene. V Londonu je vpeljala neka znana odlična gospa ples, h katerim smejo dohajati gospodične brez gardedam. Seveda ne sme biti prideljica teh plesov na slabem glasu, kajti ona prevzame ta čas popolno odgovornost za mlade gospodične, katere uživajo pod njenim nadzorstvom nekaj ur svobodo. Vsled odpravljenja strogih gardedam se je marsikateri ples obnesel izbornu. Ob sebi je umevno, da se najdejo tudi v Londonu stroge matere ter starodreviške tetke, ka-

tere se zgražajo nad to novotarijo ter smatrajo take ples za škandal. Vzlic tem ugovorom teh užaljenih nebodigatreba dam pa se bode novotarija še marsikje vpeljala in se utegne marsikak ples brez gardedam tudi še kje drugje izbornu obnesti.

Telefonska in brzojavna poročila.

Gradec 9. avgusta. Walz je odstopil od kandidature na korist Bergerju.

Rim 9. avgusta. Od zgodnjega jutra vlada po rimskih ulicah najživahnejše gibanje. Ljudstva se je nabralo velikansko. Vojaški oddelki stoje po cestah, ki so okrašene z drogovi s črnimi zastavami, s cipresami i. dr. Vse prodajalnice so zaprte. Vlak s krsto kralja Humberta je došel ob 6.30. Krsta je bila zavita v črno zastavo. Z voza jo je dvignilo osem kirasirskih podčastnikov. Sprejemni salon na kolodvoru je bil spremenjen v kapelico. Tu je blagoslovil krsto dvorni kaplan. Potem se je začel premikati sprevod, ki je bil ogromen. Najprej je jezdila eskadrona, na to so šle razne vojaške deputacije, poslanci, senatorji, 100 duhovnikov, 160 menihov, zastopniki poslaništev, tikoma pred krsto je stopal kralj Viktor Emanuel, za njim kraljevski principi, knez črnogorski Nikita, več zastopnikov suverenov, med temi nadvojvoda Rainer z deputacijo 28 pešpolka itd. Krsta se je peljala na lafeti. Za njo je stopal generalni adjutant z golim mečem, na desni krste ministrski predsednik in predsednik senata, na levi zunanji minister in predsednik parlamenta. Za krsto je šel ceremonijski mojster z železno krono, nadalje kraljev konj, nosilci polkovnih zastav, razne deputacije itd. Sprevod je bil tako dolg, da je bil začetek že pri Pantheonu, dočim se konec sprevoda še ni premaknil. Pred Pantheonom je dvignilo krsto z lafete osem kirasirjev ter jo neslo na katafalk. Tu jo je blagoslovil nadškof iz Genove v spremstvu kapitla. Nato se je vršila črna maša, katere pa so se mogli udeležiti le kralj, principi, tuji knezi in zastopniki suverenov, ministri parlamentarni voditelji in nekaj najvišjih častnikov. Pri maši je pelo 180 pevcev pod vodstvom Mascagnija.

Monza 9. avgusta. Včeraj ob 4. uri popoldne se je odpeljalo truplo kralja Humberta v Rim. V Milan je dospelo ob 3/4. Tu in na vseh postajah so izkazovala oblastva truplu čast. Občinstva je bilo povsod ogromno.

Stockholm 9. avgusta. Neki tukajšnji list je prinesel vest, da je dobil ameriški generalni konzul v Clevelandu 30. junija nemško obvestilo Andréja, da je nekako med 70° severne širine in 43° severne dolžine, ter da prosi nujne pomoči.

Dunaj 9. avgusta. Zunanji ministrstvo je dobilo obvestilo poslaniškega tajnika pl. Rosthorna v Pekinu. Brzojavka je oddana 4. t. m. Rosthorn poroča, da so avstrijski mornarji od 21. junija do 20. julija v zvezi s francoskimi mornarji branili avstro-ogrsko poslaništvo. Ker so Kitajci napadali poslaništvo s puškami in topovi ter so več zidov razstrelili, so se morali branitelji s poslaniškim osobjem vred umakniti na angleško poslaništvo. Ubiti so bili fregatni kapitan pl. Thoman in trije mornarji, kadet pl. Boyneburg in dva mornarja so bili ranjeni. Od 16. julija nadalje Kitajci ne napadajo več intenzivno. Kitajska vlada prigovarja poslanikom, naj odidejo v Tsientsin. Poslaniki so doslej to povabilo odklonili.

London 9. avgusta. Iz Čifuja je došla poročila, da so se mednarodne čete polastile kitajskega dela mesta Nintšvang ter ga porušile.

London 9. avgusta. Kitajska oblastva so odredila, da mednarodne čete ne dobé živil. V bližini Nankinga se je pojavilo tujcem sovražno gibanje med Kitajci.

Sanghaj 9. avgusta. 6. t. m. so imeli mornarski častniki posvetovanje ter poverili angleškemu najstarejšemu častniku nadpoveljništvu, ker se je bati napada Kitajcev.

Pri Ervinu Burdyeh-u, lekarju v Škofji
Leki se dobiva (321-52)
ustna voda
z novim antiseptikom
katero je sestavil zobozdravnik dr. Rade
Frlan, katera ohrani zobe zmiraj zdrave in
bele, ter zamori vsako gnjilobo.
Steklenica, zadoščajoča za eno leto, stane
8 kroni, po pošti 9-05 kroni.

Umri so v Ljubljani:

Dne 6. avgusta: Milan Troha, delavčev sin,
2½ mes., Stara pot št. 3, želodčni katar.
Dne 7. avgusta: Martin Hribar, moker, 74
let, Stari trg št. 21, ostarelost.
Dne 8. avgusta: Fran Ojstriš, posestnik, 42
let, Poljanska cesta št. 38, srčna hiba.

V hiralnici:

Dne 7. avgusta: Katar Flegar, gostija, 75
let, goba.

V otroški bolnici:

Dne 7. avgusta: Stanko Gostinčar, zaseb-
nega uradnika sin, 3 mes., kron. želodčni katar.

V deželni bolnici:

Dne 5. avgusta: Marijana Žerovnik, tesar-
jeva vdova, 81 let, ostarelost.

Dne 6. avgusta: Ivan Hančič, hlapec, 25 let,
jetika.

Meteorologično poročilo.

Vikna nad morjem 806-2 m. Srednji tlačni tlak 756-0 mm.

Augst	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v °C	Vetrovi	Nebo	Pada- vina v 24 urah
8.	9. zvečer	734-2	19-8	sl. vzhod	skoro jas.	21-7
9	7. zjutraj	738-4	13-8	sl. ssvzh.	dež	
"	2. popol.	738-1	18-0	sr. vzhod	obačno	

Srednja včerašnja temperatura 19-7°, nor-
male: 19-4°. Po noči huda nevihta.

Dunajska borza

dne 9. avgusta 1900.

Skupni državni dolg v notah	97-50
Skupni državni dolg v srebru	97-20
Avstrijska zlata renta	115-90
Avstrijska krona renta 4%	97-55
Ogrska zlata renta 4%	115-35
Ogrska krona renta 4%	90-70
Avstro-ogrsko bančne delnice	1713-
Kreditne delnice	662-
London vista	242-80
Nemški drž. bankovci za 100 mark	118-45
20 mark	23-68
20 frankov	19-32
Italijanski bankovci	90-35
C. kr. cekini	11-41

Prodajalec

galanterijske stroke, ki je popolnoma večš
slovenske korespondence, se pod ugodnimi
pogoji vsprejme. Istotako tudi

učeneo.

(1569-2) Ivan Kordik v Ljubljani.

Zidarji

se vsprejmejo takoj za zgradbo
vojašnice v Radgoni. (1601-1)

Povpraša naj se pri stavbinskem mojstru
F. Derwuschek-u v Mariboru.

Prostovoljno se prodaja na Bledu (Zagorice)

lepa, nova hiša oziroma vila

sestoječa iz 9 sob, 2 kuhinj, jedilne shrambe in velike kleti. Sadni
vrt okrog hiše meri blizu orala.

Več se izve pri J. Peternel-u, županu na Bledu.

(1599-1)

Prevzetje gostilne.

Slavnemu občinstvu, vsem prijateljem in znancem na znanje, da sva podpisana
prevzela v najem staro, dobro znano

gostilno v Židovski stezi št. 4
v hiši slav. c. kr. erarja.

Postreževa s finim dolenskim, štajerskim, istrijanskim in drugim
vinom in točiva vsaki dan sveže

salonsko pivo à la Plzen iz Puntigamske pivovarne
s konkurenčno ceno, vrček samo 20 vinarjev.
Gorka in mrzla jedila ob vsakem času.

— Zajutrek vsaki dan, kakor tudi opoldanska jedila. —

Za mnogobrojni obisk in naklonjenost prosiva s spoštovanjem

Marija in Alojzij Rasberger

gostilna Židovska steza št. 4.

(1594-1)

Firm. 223/00.

Posam. II. 31/2.

Razglas.

Objavlja se, da se je izvršil v tuzodnem re-
gistru za posamne tvrdke pri tvrdki

„Banka Maks Veršec v Ljubljani“ ali
„Max Veršec, Bankgeschäft in Laibach“
vsled smrti imetelja Maksa Veršeca iabris te
tvrdke.

C. kr. deželna kot trgovska sodnija v Ljubljani
odd. III., dne 2. avgusta 1900. (1569)

Podpisani priporočajo poštenega, prid-
nega in zanesljivega kmečkega

dečka

kateri ima veselje do kupčije. Dovršil je 4.
razred s prav dobrim vspehom. Pogoji:
vzdrževanje za čas pouka, zato pa se čas
pouka za 1 leto podaljša. Star je 14 let.

Več pove Jakob Žebre, učitelj v
Starem Trgu pri Rakeku.

Cos. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1900. leta.

**Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez
Trbiž.** Ob 12. uri 5 m. po noči osonni vlak v Trbiž,
Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal
v Aussee, Isl, Solnograd, Zell ob jezeru, Lend-Ga-
stein, Inomost; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na
Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m. zjutraj
osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Fran-
zensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd,
Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejevice, Plzen,
Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago,
Lipsko; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m.
dopoludne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Ce-
lovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m.
popoludne osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec,
Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell
ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz;
čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen,
Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare,
Lipsko, Dunaj via Amstetten. Ob 7. uri 9 min. zve-
čer osonni vlak v Jesenice. Vrh tega ob nedeljah
in praznikih ob 5. uri 41 min. popoludne v Podnart-
Kropo. — **Proga v Novomestu in v Kočevju.**
Osobni vlaki: Ob 6. uri 54 m. zjutraj, ob 1. uri 5 m.
popoludne, ob 6. uri 55 m. zvečer. — **Prihod
v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža.** Ob
5. uri 15 m. zjutraj osonni vlak z Dunaja via
Amstetten, iz Inomosta, Solnograda, Linca, Steyra,
Isla, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Fran-
zensfeste. Ob 7. uri 45 min. zjutraj osonni vlak iz
Jesenic. — Ob 11. uri 16 m. popoludne osonni vlak
z Dunaja via Amstetten, iz Karlovih varov, Heba, Ma-
rijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Linca,
Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta,
Zella ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubna, Celovca, Pon-
tabla. — Ob 4. uri 38 m. popoludne osonni vlak z
Dunaja, iz Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Fran-
zensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m. zvečer osonni
vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prage, Francovih varov,
Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Bu-
dejevic, Linca, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla.
Vrh tega ob nedeljah in praznikih ob 8 uri 20
min. zvečer iz Podnarta-Krope. — **Proga iz
Novoga mesta in Kočevja.** Osobni vlaki:
Ob 8. uri in 21 m. zjutraj, ob 2. uri 32 m.
popoludne in ob 8. uri 48 m. zvečer. — **Od-
hod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik.** Ob 7.
uri 28 m. zjutraj, ob 2. uri 5 m. popoludne, ob 6.
uri 50 m. in ob 10 uri 25 m. zvečer, poslednji vlak
le ob nedeljah in praznikih — **Prihod v Lju-
bljano drž. kol. iz Kamnika.** Ob 6. uri 49 m.
zjutraj, ob 11. uri 6 m. popoludne, ob 6. uri 10 m.
in ob 9. uri 55 m. zvečer, poslednji vlak le ob ne-
deljah in praznikih. (1305)

Stajerski
ROHICEV
KISELJAK Jempel-Styria-vrelo
CJELOM SVJETU GLASOVITO
okrepljujuče pice. Nenadkriljena voda za lijek.

Mlad podobar

ki je zmožen ornamente rezlati in sploh
pri cerkvenem delu pomagati, se takoj
vsprejme pri (1576-2)

Alojziju Progar-ju v Celovcu.

2 čevljarska pomočnika

sprejmeta se takoj ali v teku 14 dnij. Plača po
dogovoru. — Sprejme se tudi

vajenec.

zanesljiv in dobrih starišev. (1590-2)

Anton Omerzu, čevljar v Krškem.

Spretne, solidne

potovalne uradnike

(akvizitérje)

za vse zavarovalne stroke vsprejme proti
visoki proviziji, sčasoma tudi s stalno
plačo tukajšnji glavni zastop stare, na Kranj-
skem že dolgo poslujoče tuzemske zavarovalnice.

Lastnoročno pisane ponudbe naj se pošil-
ljajo pod: „akvizitér 25“ upravnistvu „Slov.
Naroda“. (1531-3)

Prodajalnica

s kletjo

(sedaj zaloga klobukov)

odda se na Starem trgu št. 9
za februarjski termin 1901.

Natančneje se izve pri posestnici v
I. nadstropji istotam. (1575-2)

Sloveči profe-
sorji zdravilstva in
zdravniški priporo-
čajo

Želodčno *

* tinkturo

lekarnarja Piccoli

v Ljubljani

dvornega založnika
Nj. Svetosti papeža

Razpošilja se proti povzetju v skatljicah po
II. 12 in več steklenicah. (1368-5)

kot želodec
krepčujoče
in tek vzbuj-
ajoče, dalje
kot prebav-
ljenje in te-
lesno od-
prtje pospe-
šujoče sredstvo,
posebno onim,
ki trpe na na-
vadnem
telesnem
zaprtju.

Glavna zaloga za Kranjsko:

MIHAEL KASTNER

v Ljubljani. (573-41)

Lepo, majhno stanovanje

se zaradi odpotovanja odda in se lahko
tako prevzame. — Mesečna najemščina
10 gl.

Več pove J. Gabrič, Rimska cesta
št. 10, III nadstropje. (1593)

Učenec

z dobrimi šolskimi spričevali, vsprejme se
tako v modni trgovini (1592-1)

J. S. Benedikt v Ljubljani.

Trgovski pomočnik

ki ima tudi zmožnost in veselje za poto-
vanje, vsprejme se s 1. ali 15. septem-
brom t. l. (1598-1)

Kje? pove upravnistvo „Slov. Nar.“.

Komptoarist

vešč slovenskega in nemškega jezika v
govoru in pisavi ter izurjen v vseh knjigo-
vodstvenih in korespondenčnih delih, se
vsprejme takoj.

Ponudbe na upravnistvo „Slov. Nar.“
pod „Komptoarist“. (1595-1)

Oddelek (1602-1)

kopačev zemlje

kateri delajo v akordu, se išče.

Povpraša naj se pri stavbinskem mojstru
F. Derwuschek-u v Mariboru.

Gostilna

v „Narodnem domu“
v Celju

odda se od 1. oktobra 1900 pod
jako ugodnimi pogoji v najem.

Ponudbe sprejema do 20. avgusta t. l.
gostilničarski odsek v „Narodnem domu“
v Celju. (1600-1)

Op. št. S. 12/00/1

(1570-2)

Konkurzni edikt.

O imovini vpisane tvrdke: „J. C. Fraunseis“ prodajalna z deli-
katesami v Ljubljani protokoliranega trgovca Ivana Karola
Fraunseisa v Ljubljani se je razglasil dne 3. avgusta 1900 trgovski
konkurz.

Konkurzni komisar: c. kr. dež. sod. svetnik Karol Wenger v Ljubljani.
Začasni upravnik mase: dr. Maks pl. Wurzbach, odvetnik v Lju-
bljani.

Volilni narok dne 13. avgusta 1900 dopoludne ob 10. uri, pri tej sodnji
v izbi št. 15 pred konkurznim komisarjem.

Zglasilni rok: do dne 22. septembra 1900.
Narok za likvidovanje in poravnavo dne 2. oktobra 1900 dopoludne ob
10. uri, pri tej sodnji, v izbi št. 15 pred konkurznim komisarjem.

C. kr. deželna sodnija v Ljubljani, oddelek III.,

dne 3. avgusta 1900.

Graščina

v krasni in zdravi legi pod Rožnikom,
četrt ure oddaljena od Ljubljane, z lepim,
senčnatim parkom in z vsemi udobnostmi,

se prodaja.

Posredovalci izključeni.

Natančna pojasnila daje dr. Josip Furlan,
advokat v Ljubljani. (1581-3)